

Számelmélet 2006/2007 ősz

12. gyakorlat: Négyzetösszeg probléma, számelméleti függvények

1. Tudjuk, hogy minden $4k + 1$ alakú pozitív prím felírható két négyzetszám összegeként. Adjunk erre a tényre új bizonyítást a végtelen leszállás módszerével.
- 2. Igazoljuk, hogy n pozitív egész számra az alábbi két állítás ekvivalens.
  - (a) $2n$ előáll három négyzetszám összegeként.
  - (b) n előáll négy négyzetszám összegeként, úgy, hogy az összeadandók között van (legalább) két azonos.

Jelölje $\sigma(n)$ az n egész osztóinak összegét, δ az osztók száma, $\mu(n)$ pedig a Möbius-függvényt.

3. Legyen f multiplikatív számelméleti függvény. Bizonyítsuk be, hogy minden pozitív egész a, b -re

$$f(a) \cdot f(b) = f((a, b)) \cdot f([a, b]),$$

ahol (a, b) a legnagyobb közös osztója, $[a, b]$ a legkisebb közös többszöröse a és b számoknak.

- 4. Igazoljuk, hogy ha $2^p - 1$ (Mersenne-)prím, akkor $n = 2^{p-1}(2^p - 1)$ tökéletes szám, azaz

$$\sigma(n) = 2n.$$

5. Bizonyítsuk be, hogy a $\sigma(n)$ függvény értékészletéből végtelen sok természetes szám kimarad.
6. Milyen értéket vesz fel

$$g(n) = \sum_{k|100!} \mu(kn)?$$

7. Számoljuk ki a

- (a) $\sum_{d|n} \mu(d) \sigma\left(\frac{n}{d}\right),$

- (b) $\sum_{d|n} \mu\left(\frac{n}{d}\right) \delta(d)$

összegeket.

8. Adjuk meg $g(n)$ megfordítási függvényét, ha

- (a) $g(n) = c$ valamely $c \in \mathbb{C}$ számra;

- (b) $g(n) = \frac{(-1)^n + 1}{2};$

9. (a) Igazoljuk, hogy a modulo p primitív gyökök összege éppen $\mu(p-1)$ -gyel kongruens modulo p . (Útmutatás: Legyen $S(n)$ a pontosan n -edrendű elemek összege, $T(n)$ pedig azon a elemek összege, amelyekre $a^n \equiv 1 \pmod{p}$. Mutassuk meg, hogy $T(n) = 0$, ha $n \neq 1$ és használjuk a Möbius-inverziós formulát.)
- (b) Bizonyítsuk be, hogy az n -edik komplex primitív egységgyökök összege $\mu(n)$.